

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-3-62 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-40/526-194
Karar Tarihi : 20.6.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Ümit GÖRGÜLÜ, Ahmet Ussal ŞAHBAZ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: Bayer Türk Kimya San. Ltd. Şti.
Temsilcileri: Av. Dr. Mehmet Çağrı BAĞATUR ve
Av. Sevinç YILDIRIM
Abide-i Hürriyet Cad. No.143–145 Güneş Apt. K.1. D.2
Şişli / İstanbul

D. TARAFLAR

: Bayer Cropscience AG.
Bayer CropScience AG Alfred-Nobel-Str. 50 d-40789
Monheim am Rhein GERMANY

Monsanto International S.A.
800 N. Lindbergh Blvd. St. Louis MO 63167 USA

30

E. DOSYA KONUSU: Stoneville Pedigreed Company firmasına ait pamuk tohumlarının Türkiye'deki dağıtım haklarının Monsanto International S.A. tarafından Bayer Cropscience AG.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 8.4.2008 tarih ve 2166 sayı ile giren ve en son 5.6.2008 tarih ve 3515 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 9.6.2008 tarih ve 2008-3-62/Öİ-08-ÜG sayılı Birleşme/Devralma Ön İnceleme Raporu, 13.6.2008 tarih ve REK.0.07.00.00-120/97 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-40 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- "Pamuk tohumu" pazarında Stoneville markalı ürünlerin Türkiye'ye yönelik lisans haklarının kontrolünün Monsanto International S.A.'dan Bayer Cropscience AG'ye geçişini sağlayan devir işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu,

- 50 - Bununla birlikte söz konusu devire, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hâkim durum yaratmaması veya mevcut hâkim durumu güçlendirmemesi ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmaması nedeniyle izin verilmesinin uygun olacağı kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

60 H.1.1. Bayer Cropscience AG (Bayer AG)

Devralan teşebbüs Bayer AG, pamuk, sebze, meyve, kanola ve pirinç tohumu ile bitki koruma ürünleri konusunda faaliyet gösteren bir Alman firmasıdır. Halka açık bir firma olan Bayer AG'nin hisse senetleri yurt dışındaki ülkelerdeki çeşitli menkul kıymetler borsalarında işlem görmektedir. Bayer AG hisselerinin %5'inden fazlasını elinde bulunduran herhangi bir hissedarı bulunmamaktadır. Bayer AG'nin yönetim kurulu üyeleri Friedrich Berschauer, Rüdiger Scheitza, Dirk Suwelack ve Wolfgang Welter'dir.

- 70 Bayer AG, Türkiye'deki faaliyetlerini, tam kontrolüne sahip olduğu Bayer Türk Kimya San. Ltd. Şti. (Bayer) vasıtasıyla sürdürmektedir. Şirketin yönetim kurulu üyeleri Sven Rappsilber ve Ersin Arısoy'dur.

Bayer, kendi türlerini Türkiye'deki kooperatifler, dağıtıcılar, tarımsal bayiler ve çırçırıcı satıcılar kanalıyla dağıtmaktadır. Bölgelere göre Bayer ürünlerinin dağıtımını yapan firma/şirketlere aşağıda yer verilmiştir.

Ege Bölgesi:

- 80 -S.S. Tarış Pamuk ve Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği
- Yaklaşık 10 tarımsal bayi ve 5 çırçırıcı

Çukurova Bölgesi:

-1 dağıtımçı ve 1 çırçırıcı

Kuzey GAP Bölgesi:

-1 dağıtımçı ve 2 çırçırıcı

Güney GAP Bölgesi:

-1 dağıtımçı, 2 tarımsal bayi ve 3 çırçırıcı

90

H.1.2. Monsanto International S.A (Monsanto SA)

Devreden teşebbüs Monsanto SA pamuk tohumu piyasasında mısır, soya, sebze, kanola, ayçiçeği tohumları ve tarım ilaçları konusunda faaliyet gösteren, New York Menkul Kıymetler Borsasında hisseleri kayıtlı bulunan ve hisseleri dağılmış bir anonim şirkettir.

Monsanto SA'nın Türkiye'deki hisselerinin %100'ü Monsanto Grubuna ait Monsanto Gıda ve Tarım Ltd. Şti (Monsanto) unvanlı iştirakine aittir. Monsanto tarafından,

100 Monsanto SA'nın Tohum İşleri Bölümüne ait olacak biçimde mısır, ayçiçeği ve kolza üretilerek, Avrupa ve Orta Doğu'ya ihraç edilmektedir.

110 Monsanto SA, devre konu olan Stoneville markalı ürünlere (Stoneville markalı ürünler Stoneville Pedigreed Company firmasına ait pamuk tohumu çeşitleri olup, piyasaya lisanslama yoluyla sunulmaktadır) yönelik lisans hakkını 2005 yılında devralmış ve bu ürünlerin Türkiye pazarında üretim ve dağıtımına yönelik olarak, Mayçukanor Tohumculuk A.Ş. (Mayçukonar) unvanlı şirket ile 3 Ocak 2006 tarihinde "Pamuk Lisans Sözleşmesi"ni imzalamıştır. Bu sözleşme uyarınca Monsanto SA, Türkiye'de Stoneville adına tescilli pamuk tohumu cinslerinin üretim ve dağıtımını için sahip olduğu haklarını Mayçukonar'a devretmiştir. Söz konusu sözleşme ile Mayçukonar'a Stoneville adına tescilli tüm pamuk tohumu çeşitlerinin değil, sözleşmede açıkça belirtilen ST 468, ST488, ST453, ST 373 isimli Stoneville pamuk tohum çeşitlerinin lisansı verilmiştir. Mayçukonar, Monsanto SA'dan bağımsız bir teşebbüs olup, aralarındaki sözleşme uyarınca Stoneville markalı ürünler dışında da pamuk tohumu çeşitlerini üretme ve dağıtma imkânına sahiptir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

120 Devre konu Stoneville markalı ürünlerin lisans hakları pamuk tohumu ile ilgilidir. Pamuk tohumu, pamuk yetiştirilmesi amacıyla kullanılmakta olup başka bitki tohumlarıyla ikame edilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, ilgili ürün pazarı "pamuk tohumu pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

130 Devir işlemine konu ürünlerin satış ve dağıtımının ülke çapında yapılmasından dolayı, söz konusu işlemin etkilerinin dikkate alınacağı coğrafi pazarı, "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tanımlanmıştır.

H.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Niteliği

140 Monsanto SA'nın 2005 yılında Stoneville markalı ürünlere yönelik lisans hakkını devralmasından sonra, pamuk tohumu alanında faaliyet gösteren Delta and Pineland unvanlı bir diğer Amerikan şirketini de devralmak istemiştir. Amerikan Adalet Bakanlığı, Delta and Pineland şirketini devralabilmesi için Monsanto S.A'nın Stoneville şirketindeki pay ve haklarını elden çıkarması gerektiğine karar vermiştir. Bunun üzerine Bayer AG, Stoneville şirketini almaya karar vermiş ve Monsanto S.A ile Bayer AG şirketine bağlı bir şirket olan Bayer Cropscience LP arasında Hisse Satım Sözleşmesi imzalanmıştır. Bu devir sözleşmesine göre Monsanto sahip olduğu tüm Stoneville hisselerini Bayer AG'ye bağlı olan Bayer Cropscience LP'ye devretmiştir (31.4.2007 tarihli Hisse Devir Sözleşmesi).

Söz konusu hisse devri anlaşmasından sonra; Monsanto, Stoneville ve Bayer Cropscience AG arasında bu kez, Stoneville adına tescilli "pamuk türleri hakkında lisans sözleşmesi" 19 Haziran 2007 tarihli Tür Lisans Sözleşmesi imzalanmıştır.

150 Monsanto, Stoneville ve Bayer AG firması arasında imzalanan bu sözleşmeye göre; Stoneville adına tescilli pamuk çeşitlerinin lisans hakkı Amerika Birleşik Devletleri ve Yunanistan hariç olmak üzere tüm dünyada, üretim, satış ve satış için teklif verme hakkı, münhasıran, herhangi bir telif hakkına tabi olmaksızın ve alt lisans verme hakkı ile birlikte Monsanto'ya verilmiştir. Ancak 30 Kasım/11 Aralık 2007 tarihlerinde yapılan bir sözleşme ile lisanslı çeşitlerin Türkiye'deki üretim, satış ve satış için teklif verme hakkının Bayer AG firmasına devredilmesi ve Yunanistan'daki haklarına Monsanto'ya devredilmesi yönünde değişiklik yapılmıştır. Bu sözleşme uyarınca Bayer, Türkiye'deki lisans haklarını Mayçukonar yoluyla kullanılmayı planlamakta ve Mayçukonar ile yeni sözleşme tesis etmek için izin başvurusunun sonucunu beklemektedir.

170 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde yer alan tanımlamaya göre bir işlemin devralma sayılabilmesi için kontrol değişikliğine yol açması gerekmekte, kontrol ise "...fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağını sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka araçlarla ve özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı ya da bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkıyla..." oluşmaktadır. Bu çerçevede; Stoneville adına tescilli pamuk çeşitlerinin Türkiye pazarı için lisans haklarının Monsanto'dan Bayer'e devri ve bu çerçevede Bayer'in Türkiye için bu ürünlere yönelik lisans haklarını Mayçukonar'a kullandırması durumunda Bayer, Stoneville markalı ürünlerinin Türkiye'deki kontrolüne sahip olmuş olacaktır. Dolayısıyla, incelenen işlem 1997/1 sayılı Tebliğ anlamında bir devralma işlemidir.

H.3.2. Tarafların İlgili Pazardaki Payları ve Ciro Bilgileri

180 İnceleme konusu devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca izne tabi bir işlem olup olmadığının belirlenmesi için tarafların ilgili pazarlardaki pazar payı ve ciro bilgilerinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Dosya mevcudu bilgi ve belgeden; Bayer'in 2007 yılı cirosunun (.....) (.....) YTL, Monsanto'nun ise (Mayçukonar'ın dağıttığı Stoneville markalı ürünler dahil¹) cirosunun (.....) (.....) YTL² olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, tarafların toplam ciroları Tebliğ'de belirtilen 25 milyon YTL eşiğinin altında kalmaktadır.

Pamuk tohumu pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin yer verildiği Tablo 1'den, tarafların toplam pazar paylarının işlem öncesinde %59 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, Tebliğ'de belirlenen pazar payı eşiği aşıldığından, işlem Tebliğ bağlamında izne tabidir.

190 Tablo 1. Türkiye Pamuk Tohumu Pazar Payları (2007)

Teşebbüsler	Pazar Payları(%)
Özbuğdağ Tarım İşt.ve Toh. A.Ş.	(....)
Bayer	(....)
Stoneville (Mayçukonar)	(....)
Monsanto	(....)
Diğerleri (Tariş, Golden West, NPAE)	(....)

¹ Mayçukonar'ın Stoneville markalı ürünlerden elde ettiği 2007 yılı cirosu (.....) YTL'dir.

² Monsanto, Ağustos 2007'de Deltapine isimli tohum üreticisini devralmıştır. Bu firmanın 2007 yılı cirosu (.....) YTL, Monsanto'nun diğer ürünlerinden elde ettiği 2007 cirosu ise (.....) YTL'dir.

H.3.3. Hukuki Değerlendirme

İncelemeye konu işlemin gerçekleşmesi durumunda, pamuk tohumu pazarında Monsanto'ya ait ürünlerin pazar payı %(...)'ten %(...)'e düşerken, Bayer'e ait ürünlerin payı %(...)'ten %(...)'e yükselecektir. Monsanto'ya getirilen bir rekabet yasağı bulunmadığı için, işlem sonrasında pazardan çekilen oyuncu bulunmamakta ve Monsanto, Stoneville markalı ürünler dışında kalan markaları ile faaliyeti devam etmektedir. İşlem sonrası pazarda Bayer'i Özbuğdağ Tarım İşt. ve Toh. A.Ş. %(...) pazar payı ile takip edecektir.

200

Pamuk tohumu pazarına önemli bir giriş engeli yoktur. Pamuk tohumu piyasasında faaliyet gösterecek olan firmalar, tescilli pamuk tohumları yetiştirip, satabilirler. Firmalar, tüm ArGe çalışmalarını kendilerinin yapıp Tarım Bakanlığı'na bağlı Müdürlüklerden tescil ettirdikleri sertifikası yapılmış tohumları, pazara sunabildikleri gibi 3. kişilerce tescil edilmiş pamuk tohumlarını da piyasaya arz edebilirler. Tescil ve sertifika zorunluluğu dışında pamuk tohumu pazarına giriş hususunda herhangi bir engel yoktur. Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, dünya çapında pamuk tohumu pazarında faaliyet gösteren firmalar ve dünya çapındaki tahmini pazar paylarının Monsanto %(...), Bayer %(...), Nuziveedu Seed Ltd %(...), Rasi Seeds (P) Ltd %(...), Mahyco Seed Ltd. %(...), The Dow Chemical Company %(...), Suzhou Guoxin Group Co Ltd. %(...), Tulasi Seeds Pvt Ltd. %(...), diğer %(...) şeklinde olduğu anlaşılmıştır.

210

Öte yandan, Stoneville markalı ürünlerin dağıtımı için Bayer ile Mayçukonar arasında tesis edilecek olan ilişkinin 31 Ocak 2014'e kadar devam etmesi planlanmaktadır. Bayer Kurum'a yaptığı ek beyanda, Stoneville markalı ürünlerin Mayçukonar tarafından dağıtımına son verilmesi durumunda Bayer ürünleri ile Stoneville markalı ürünlerin arasındaki teknik ayrılıklar ve pazarlama farklılıkları nedeniyle, her iki markanın da aynı firma tarafından pazarlanması uygun olmadığını, dolayısıyla Stoneville markalı ürünlerin yeniden tek satıcı/satıcılar atamak sureti ile dağıtmayı planladığını ifade etmiştir. Bayer hâlihazırda ürünlerini Türkiye distribütörleri aracılığı ile piyasaya sürmekte olup, Bayer adına tescilli Carmen, Julia, Flora, Gloria, Claudia, Celia, Candia isimli pamuk tohumları her bölgede yer alan bir ana bayi ve ona bağlı alt bayiler aracılığı ile piyasaya sürülmektedir. Bu ürünler bakımından Bayer herhangi bir bağımsız dağıtıcıya lisans vermemiştir.

220

Diğer yandan, söz konusu dağıtım sözleşmesinin tarafı olması nedeniyle görüşlerine başvurulmuş Mayçukonar firması, Kuruma intikal eden yazısında, inceleme konusu işlemin pazarda çok önemli bir değişiklik yaratmayacağını, hatta rekabetin pamuk üreticisi çiftçiler lehine daha da artacağını öngördüklerini belirtmiştir.

230

240

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.